

Homo Ludensviering
16 juni 2013
Ludenkapel, Doorn

"Vrede"

Vooraf Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621): *Da pacem, Domine*

Stilte

Da pacem, Domine (Tempeliers manuscript van Het Heilige Graf, 12de eeuw)

II
D A pácem, Dómine, in di-é-bus nóstris :
qui- a non est á-li- us qui púgnet pro nóbis,
ni-si tu Dé-us nóster.

*Da pacem, Domine, in diebus nostris
quia non est alius qui (pugnet) pro nobis
Nisi tu Deus noster.*

Geef vrede, Heer, in onze dagen,
want er is niemand anders die (het) voor ons (zal
opnemen) is, dan u, onze God

*Fiat pax in virtute tua
et abundantia in turribus tuis.*

Laat er vrede zijn door jouw voortreffelijkheid,
en overvloed in jouw poorten.

*Propter fratres meos et proximos meos
loquebar pacem de te.*

Om mijn broeders en mijn naasten
zei ik: vrede van jouw.

*Propter domum Domini Dei nostri
quaesivi bona tibi.*

Om het huis van de Heer, onze God,
wens ik je al het goede.

*Rogate quae ad pacem sunt Jerusalem: et
abundantia diligentibus te (naar Ps. 122: 8-9)*

Vraag om vrede voor Jeruzalem,
Overvloed voor wie jou beminnen.

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto, sicut erat in principio et nunc et semper, et in saecula saeculorum. Amen

Glorie zij de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, zoals het was in het begin en nu en altijd, tot in eeuwigheid. Amen

Stilte

Zingen LvK Lied 285: 1 & 2 Geef vrede, Heer, geef vrede

Stilte

Muziek Gilles Binchois (c.1400-1460): *Da pacem, Domine*

Psalm 72

Er zou van godswege een koning
een koning komen - een koning!
Om orde te stellen op zaken:
onkreukbare rechtspraak voor allen,
opgetild de vernederden,
vreemdeling geëerbiedigd,
mensenrechten gewaarborgd:
van godswege een koning.

Vrede de bergen de dalen
vrede het graan op de akker
schoven gerechtigheid, brood
op de planken der armen.
Er zou een helper, een godmens -
arme, je schreeuwde om hulp,
nu is je helper gekomen
vrouwe, hier is uw helpman.

Er zou, als dauw over rozen,
genezing zijn voor de zieken,
grote schoonmaak van zielen
vrijkoop van kostbaar bloed:
uittocht uit slavenhuizen
tirannen van hun tronen
een thuisland voor de ontheemden
een taal van vrede en hoop.

Er zou een gezalfde komen
op de rug van een ezeltje
overal heen waar mensen
worden geschonden - hij zou
hun wonden verbinden, hun ogen
doen op-lichten, hij zou
de wanhopigen zoeken:
hij zal ons zoeken en vinden.

Vrede de kopermijnen
vrede de olievelden
vrede de zwanenmeren
vrede de regenwouden
zou het worden godweet -

vrede de naam van de koning
moge zijn koninkrijk bloeien,
vrede voor jou en voor jou

zou het worden en blijven
mensen tot rust gekomen
pleinen hemelse vrede,
amen zou het, ja amen.

Wij die dit zingen, wat zullen
wij hopen, huilen en smeken?
Kom toch haastig, vandaag nog
en dood zal niet meer zijn.

vertaling Huub Oosterhuis, uit: 150 psalmen vrij

Stilte

Muziek

Cipriaan de Rore (1515/16-1565): *Da pacem, Domine*

Vrede

Komt een duif van honderd pond,
een olijfboom in zijn klauwen,
bij mijn oren met zijn mond
vol van koren zoete vrouwen,
vol van kirrende verhalen
hoe de oorlog is verdwenen
en herhaalt ze honderd malen:
alle malen zal ik wenen.

Sinds ik mij zo onverwacht
in een taxi had gestort
dat ik in de nacht een gat
naliet dat steeds groter wordt,
sinds mijn zacht betraande schat,
droogte blozend van ellende
staan bleef, zo bleef stilstaan dat
keisteen ketste in haar lenden,
ben ik te dicht en droog van vel
om uit te zweten in gebeden,
kreukels knijpend evenwel,
en 'vrede' knarsend, 'vrede, vrede'.

Liefde is een stinkend wonder
van onthoofde wulpsigheden
als ik voort moet leven zonder
vrede, godverdomme, vrede;
want het scheurende geluid
waar ik van mijn lief mee scheidde
schrikt mij nu het bed nog uit
waar wij soms in dromen beiden
dat de oorlog van weleer
wederkeert op vilte voeten,
dat we, eigenlijk al niet meer
kunnend alles, toch weer moeten

liggen rennen en daarnaast
gillen in elkanders oren,
zo wanhopig dat wij haast
dromen ons te kunnen horen.

Mag ik niet vloeken als het vuur
van een stad, sinds lang herbouwd,
voortrolt uit een kamermuur,
rondlaait en mij wakker houdt?
Doch het versgebraden kind,
vuurwerk wordend, is het niet
wat ik vreselijk, vreselijk vind:
het is de eeuw dat niets geschiedt,
nadat eensklaps, midden door een huis,
een toren is komen te staan van vuil,
lang vergeten keldermodder,
snel onbruikbaar wordend huisraad,
bloedrode vlammen en vlammend
rood bloed, de lucht eromheen behangen
met levende delen van dode doch
aardige mensen, de eeuwlange stilte voor-
dat het verbaasde kind in deze zuil
gewurgd wordt en reeds de armpjes opheft.

Kom vanavond met verhalen
hoe de oorlog is verdwenen,
en herhaal ze honderd malen:
alle malen zal ik wenen.

Leo Vroman, De Gids 117 (1954)

Stilte

Muziek Juan García de Salazar (1639-1710): *Da pacem, Domine*

(Onze vader) Uw naam worde geheiligd, niet mijn naam
Uw rijk kome, niet het mijne,
Uw wil geschiede, niet de mijne,
Geef ons vrede met U
vrede met mensen
vrede met onszelf
en bevrijd ons van vrees

Erbarm u over ons
Erbarm U over ons streven
dat wij onder uw ogen
in liefde en geloof
rechtvaardigheid en ootmoed,
U mogen volgen,
in zelfbeheersing en trouw en moed,
en u ontmoeten in stilte

Geef ons een zuiver gemoed,
dat wij U mogen zien,

een nederig gemoed,
dat wij U mogen horen,
een liefdevol gemoed,
dat wij U mogen dienen,
een gelovig gemoed,
dat wij U mogen leven.

Dag Hammarskjöld (1905-1961),
dagboek aantekening op 29-11-1956

Stilte

Muziek Johann Sebastian Bach (1685-1750): *Verleih uns Frieden gnädiglich* (BWV 42.7)

Doen Als wij niet samen delen in de straat,
dan zal de wereldvrede nimmer komen.
Omdat de vrede in onszelf ontstaat,
in wat wij samen doen en niet in wat wij dromen.

Toon Hermans

Muziek Arvo Pärt (1935): *Da pacem, Domine*

Slotgebed Bron van leven,
blijf ons voeden
met het water van uw Woord,
opdat wij als bomen
tot ontplooiing komen,
schaduw en veiligheid geven
en vruchten dragen
van gerechtigheid en vrede,
vandaag en alle dagen van ons leven.

Allen AMEN

Zingen LvK Lied 285: 3 & 4